

452283/

Cluj

III 4

e

~~BIBLIOTECA
SEMINARULUI PEDAGOGIC
UNIVERSITAR DIN CLUJ
No~~

128

ANUARUL UNIVERSITĂȚII DIN CLUJ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Anul I
1919—1920.

~~BIBLIOTECA
SEMINARULUI PEDAGOGIC
UNIVERSITAR DIN CLUJ
No~~

CLUJ.

TIP. INST. DE ARTE GRAFICE „ARDEALUL”
1921.

BIBLIOTECA
SEMINARULUI PEDAGOGIC
UNIVERSITAR DIN CLUJ

NO

I.

RAPORTUL

RECTORULUI SEXTIL PUȘCARIU

DESPRE

ACTIVITATEA UNIVERSITĂȚII DIN CLUJ DELA ÎNFIINȚAREA EI,

CETIT CU OCAZIA ȘEDINȚEI INAUGURALE DIN 10 OCTOMBRIE 1920.

• Când se va scrie odată istoria vremurilor mari, ai căror contemporani sântem, se va releva de sigur, ca o faptă de mare importanță, înființarea Universității românești din Cluj, în chiar primul an al stăpânirii noastre în ținuturile strămoșești dintre Carpați și Tisa.

7 Cei aleși prin voința națiunii în fruntea treburilor obștești în toată preocupărilor de tot soiul și în mijlocul greutăților uriașe de a introduce un regim nou și o viață ordonată într-o provincie secătuită de războiul îndelungat și tulburată de ideile revoluționare, n'au uitat de visul părinților și moșilor noștri de a avea o Universitate românească în inima Ardealului. Ei și-au dat în același timp seama că poporul nostru reînviat are o înaltă misiune culturală în Europa centrală.

Trebuie dar clădită chiar de la început înalta instituție culturală cerută cu atâta stăruință de generațiile trecute, în care să se dea o pregătire temeinică celor ce sânt meniți să ridice și să întărească frumoasa noastră țară, câștigată cu atâtea jertfe sfinte de sânge.

Dați-mi voie ca astăzi, când predau în mod sărbătoros demnitatea de Rector urmașului meu, înainte de a ceti raportul despre activitatea noastră în întâiul an, să fac pe scurt

Istoricul înființării Universității din Cluj.

Cred nimerit să se fixeze cu ocazia aceasta câteva date și să se stabilească unele fapte.

În ziua de 12 Maiu 1919, colegul nostru Onisifor Ghibu, pe atunci secretar general la Resortul Instrucțiunii publice, după ce, la somația Consiliului Dirigent, foștii profesori unguri ai Universității refuzaseră să depună jurământul de fidelitate față de Statul român și să ia peste tot act de existența acestuia și de dreptul lui de control asupra tuturor instituțiilor școlare din cuprinsul lui, a luat Universitatea în stăpânirea Statului român, instituind imediat o comisiune constatătoare din domnii N. Drăgan, Al. Borza, M. Ienciu, P. Roșca, V. Seni, V. Stanciu, Al. Manu, V. Candrea, V. Bichigean, Tr. Gherman, A. Cailiani, dr. C. Tătar, dr. C. Stanca și dr. Nemeș, cu ajutorul cărora actul de bună înstăpânire a putut fi executat imediat în întregime.

Intențiile Consiliului Dirigent n'au fost să distrugă o instituție culturală cu un trecut de aproape 50 de ani, ci să o încadreze în noua situație de stat; deci, după închiderea temporară a Universității din Cluj, trebuiau luate măsuri urgente pentru ca ea să-și deschidă porțile cu începutul semestrului viitor pentru tineretul dornic de învățatură și în drept de a cere ca după anii pierduți în războiu să-și poată completa studiile.

Au fost mulți care n'au crezut cu puțință acest lucru, greu de realizat chiar în țări cu o tradiție universitară seculară. Iar dacă totuși a fost posibil că în toamna anului 1919, la termenul fixat, Universitatea românească a Daciei superioare să-și înceapă activitatea în condițiuni de care avem, cred, dreptul să fim mulțumiți, aceasta se datorește înainte de toate faptului, că în vremuri de prefacere s'au găsit oameni care să aibă curajul să se descătușeze de formele convenționale și să-și asume toată răspunderea pentru faptele lor.

Pentru organizarea noii Universități românești stăteau deschise două căi: calea normală, de sigur cea mai bună în vremuri normale, care ține seama de toate formele stabilite în legea ce vrea să preîntâmpine orice abuz — și calea mai

hazardată, pe care mergând, viitorul organizator va profita de părțile bune ale legilor existente numai întru cât ele sânt adaptabile împrejurărilor date, creându-și la nevoie singur legi.

Pe calea dintâiu a încercat să meargă la început Consiliul Dirigent, cerând opinia Universităților existente din București și Iași. Senatele acestor Universități au trimis adresa primită Facultăților, dintre care unele au răspuns într'un fel, altele într'altfel și iarăși altele de loc. Intr'o anchetă convocată într'acest scop la Ministerul de Instrucție din București, s'a emis părerea că pentru ocuparea fiecăreia dintre cele vreo 70 de catedre vacante în Cluj, trebuie aleasă câte o comisiune compusă din profesori specialiști de la Universitatea din București și Iași, care să cerceteze cu tot răgazul necesar și îndeplinind toate formele prescise în lege, lucrările candidaților. Aceste comisiuni și-ar fi terminat lucrările, în cazul cel mai bun, în doi ani de zile.

Atunci Consiliul Dirigent, ieșit din revoluție, a ales a doua cale, cam revoluționară, adevărat, dar singură practicabilă: a numit un comisar general, căruia i-a lăsat latitudinea să-i facă propunerile ce le crede de cuviință pentru organizarea Universității. Faptului că în fosta Monarchie austro-ungară nu era alt profesor universitar român, se datorește numirea mea în funcțiunea de Comisar General.

În Cluj rămase comisiunea care luase în primire Universitatea, continuând lucrările de inventariare a materialului științific și îngrijind de partea administrativă. În fruntea ei funcționă, în calitate de prorector, dl Nicolae Drăgan, fost docent la Universitatea maghiară din Cluj, care cu priceperea, conștientizitatea și puterea de muncă care-l caracterizează, a îndeplinit o operă grea și istovitoare, pregătind terenul pentru începerea cursurilor. Aducându-i și azi mulțumitele noastre cele mai vii, îndeplinesc o plăcută datorință.

Locul meu era la Sibiu, unde aveam să expun planul de lucru și mai ales la București, unde trebuia să desfășur activitatea. Căci un lucru mi-eră clar de la început: Sosise vremea ca vechiul Regat, căruia Ardealul îi dase în curs de un veac împlinit, de la descătecarea lui Gheorghe Lazar, pleiada de

dascăli și apostoli ai culturii naționale, să întoarcă provinciei desrobite nobila datorie și să-i trimeată ajutorul său frățesc. Imprejurările în Transilvania nu fuseseră pentru Români, sub regimul asupritor maghiar, prielnice unei dezvoltări științifice, iar numărul celor ce, cu toate piedecile și greutatea ce le întâmpinau, izbutiseră să lucreze pe ogrul științei, eră neînsemnat. De aceea corpul profesoral al Universității trebuia recrutat din bărbații de știință ai vechiului Regat, între care se găseau și câțiva Ardeleni de origine, care cu drag reveneau în locurile părăsite odinioară de silă.

Unificarea spre care tindem cu toții, în cel mai nobil și înțeleptesc înțeles, de amalgamare sufletească și de ajutor dat din toată inima de la frate la frate, aici, la Universitate, s'a practicat întâia oară.

Trebuiau, înainte de toate, câștigați, pentru noua Universitate, câțiva stâlpi puternici, înduplecați câțiva din cei mai de seamă savanți ai noștri, din țară și din străinătate, ca să se mute la Cluj, iar în jurul acestor bărbați cu nume și cu experiență universitară să se grupeze cele mai remarcabile talente ale generației tinere de învățați români.

Dar la Cluj a fost greu să se realizeze ceea ce s'a întâmplat la Strasbourg, unde s'a adunat elita savanților francezi. Spiritul de jertfă pentru a realiza o necesitate politică de cel mai înalt ordin poate n'a lipsit multora nici la noi, dar într'o țară mică, precum fusese România veche, profesorul universitar avea atâtea alte îndatoriri, în afară de catedra sa, încât mutându-se ar fi trebuit să părăsească o mulțime de alte îndelniciri, în care cu greu putea fi înlocuit. Afară de aceea nu trebuiau descompletate nici cele două Universități existente, care înșile aveau o mulțime de catedre vacante.

Cu atât mai mare este meritul celor ce au părăsit situații strălucite aiurea, ca să dea tot ajutorul lor tinerei noastre Universități. Dl Vasile Dimitriu, la o vârstă când omul se gândeste de obicei la odihnă, a venit la noi, ca să înceapă aici o nouă activitate, primind chiar de la început sarcina grea a decanatului și mai apoi a rectoratului pe care le refuzase consecvent în Iași; — Dl E. Racoviță, o celebritate mondială, pără-

sește Franța și vechile sale legături științifice de acolo, pentru-ca să se strămute la Cluj împreună cu Institutul său de speologie, pe care-l conduce în colaborare cu dl R. Jeannel, întâiul din seria de profesori francezi cari vin la noi, să ne dea prețiosul lor ajutor; — dl Constantin Levaditi, subdirectorul Institutului Pasteur din Paris, care e considerat în streinătate între cei dintâi reprezentanți ai științei medicale, a primit catedra de medicină experimentală din Cluj; și dl D. Pompeiu, care urmând, în anul trecut, onorifica invitație de a ține cursuri de Matematică la Sorbona, ne-a făcut cinstea de a fi reprezentantul celei mai tinere Universități la vechia și strălucita Universitate din Paris. Acum dl Pompeiu este iarăși în mijlocul nostru — fără ca să-i fie posibil ca în Clujul românesc să găsească o locuință!

Împreună cu dl Racoviță și cu dnii Levaditi și Cantacuzino, dl Pompeiu a lucrat la Paris în comisiunea instituită de Senatul nostru pentru angajarea profesorilor francezi, care au făgăduit a veni în mijlocul nostru spre a sprijini năzuințele noastre culturale. Profit de ocaziunea aceasta spre a le aduce cele mai vii mulțumite.

La concursul publicat de Consiliul Dirigent pentru ocuparea catedrelor vacante din Cluj, s'au prezentat câteva sute de cereri. Pentru examinarea lor, în lipsa colegiilor Facultăților și a unui Senat universitar în Cluj, s'a alcătuit o Comisiune universitară, compusă din profesori dela Universitățile din București și Iași. Pentru ca această comisiune să poată lucra bine și repede, numărul membrilor ei a fost restrâns la 12, adică câte trei de fiecare Facultate, reprezentând cele mai importante specialități. În afară de două cazuri, toți colegii cărora ne-am adresat cu rugarea de a face parte din această comisiune, au primit această sarcină grea și ingrată, încât am izbutit să constituim un Senat ad-hoc constător din cei mai de frunte învățați ai noștri, mai presus de orice bănuială de partinire.

Astfel Universitatea din Cluj s'a înjghebat sub patronajul d-lor N. Iorga, V. Pârvan și D. Gusti, membrii ai Academiei Române, pentru Facultatea de Litere, P. Poni, Gh. Țițeica și L.

Mrazec, membrii ai Academiei Române, pentru Facultatea de Științe, T. Stelian, St. Longinescu și T. Teodorescu, rectorul Universității din Iași, pentru Facultatea de Drept, E. Juvara, Manicatide și Gh. Marinescu, membru al Academiei Române, pentru Facultatea de Medicină.

Lucrările Comisiunii universitare au început în luna Iunie în București, unde s'au împărțit lucrările candidaților spre a fi studiate și unde, la dorința Consiliului Dirigent, s'au făcut întâiele propuneri pentru profesorii recrutați din Ardeal, care au putut astfel participa și ei la lucrările din August ale Comisiunii, completată cu susnumiții profesori: N. Drăgan, I. Lupaș și O. Ghibu, de la Facultatea de Litere, A. Borza de la Facultatea de Științe, E. Hațieganu, de la Facultatea de Drept și Dr. I. Hațieganu și Dr. I. Moldovan de la Facultatea de Medicină. Acești doi din urmă, prin prețioasele studii, informațiuni și sfaturi, au dat tot timpul un ajutor mare Comisarului general la organizarea Facultății de Medicină, pentru care țin să le mulțumesc la acest loc.

O tablă comemorativă, zidită într'unul din pereții sălii Senatului universitar, comemorează munca intensivă și spornică a acestei Comisiuni universitare, care a dat noiei Universități o organizare sănătoasă și a izbutit să o înzestreze cu un corp profesoral luminat, la înălțimea chemării sale, însuflețit și omogen în idei și sentimente. Comisiunea universitară socotește între meritele sale de a fi fost cât se poate de riguroasă în alegerea candidaților, înțelegând în același timp să treacă la nevoie peste formalități seci și recomandând unedri pe acei „netitrați” care fac azi fala Universității noastre. Pentru modificările introduse de Consiliul Dirigent și pentru numirile de profesori făcute de el în afară de propunerile ei, sau chiar în contra acestor propuneri, Comisiunea Universitară, bine înțeles, nu a luat răspunderea.

De asemenea ea și-a declinat competența cu privire la cele mai multe catedre de la Facultatea de Drept, lăsând în sarcina Consiliului Dirigent a forma a nouă Comisiune, constătătoare din juriști ardeleni, care să recomande, pe baza cunoașterii personale — în lipsa lucrărilor de specialitate — pe profesorii

catedrelor în legătură cu materiile de drept austro-ungar. Bunul simț și înțelepciunea care caracterizează neamul nostru a condus în alegerea profesorilor și această nouă Comisiune, alcătuită de Consiliul Dirigent și la ale cărei lucrări Comisarul general nu a luat parte.

Grație muncii intensive depuse la Comisiunea universitară, devotamentului profesorilor care s'au grăbit să-și ocupe posturile, înțelegerii și spiritului de jertfă, ce au întâmpinat la membrii Consiliului Dirigent și cu deosebire la președintele lui dl Iuliu Maniu, la șeful Resortului Instrucțiunii publice, dl Valeriu Branice și la secretarul general, dl Onisifor Ghibu, porțile Universității noastre au fost deschise pentru studenți la Octombrie, iar cursurile s'au început toate în luna Noembrie 1919, șase luni după luarea în primire a Universității de la Maghiari.

Activitatea profesorilor.

Nu există nici o Universitate pe lume care la un moment dat să nu aibă catedre vacante. Astfel și la Cluj, unele catedre au rămas fără titulari, mai ales că organizația ce am dat-o de la început Universității noastre cuprindea posibilități de dezvoltare și prevedea materii de învățământ care aveau să fie predate abia mai târziu. Tratatările cu unii profesorii români și mai ales cu profesorii streini, foarte anevoioase în împrejurările actuale, de asemenea au întârziat ocuparea unora dintre catedre. Dar prin numiri nouă, în cursul anului, prin supliniri și mai ales prin ajutorul primit din București, am izbutit să avem cursuri la toate obiectele principale.

Cea mai vie recunoștință datorim dlui Dr. V. Babeș, care fără să părăsească catedra și institutul creat de d-sa la București, a ținut pentru studenții noștri în semestrul I o serie de conferințe de o mare valoare științifică. — Crezând că vremurile mari prin care trecem cer de la fiecare din noi să-și îndoiască activitatea, dl V. Pârvan a făcut în semestrul I în Cluj, într'un număr de 10 ore săptămânale, cursul de istorie antică și istorie a artelor pentru un an întreg, continuând în același mod în semestrul II la București activitatea sa de profesor. La plecare

dsa a lăsat pe seama studenților (care n'au înțeles să profite în număr destul de mare de niște cursuri pe care rare ori le poți auzi chiar la Universitățile mari din apus) un fond de 9000 lei, echivalând cu onorariul său în Cluj.

Clinica dermatologică a suplinit-o în semestrul întâiu dl dr St Nicolau din București, iar medicina legală dl dr. N. Minovici, care și cu ocazia festivităților de inaugurare a dat, prin talentul său organizatoric, Universității noastre cel mai mare ajutor. Dl dr Pop dela Institutul antirabic dela București a organizat la noi un institut antirabic. Dl Gh. Murgociu, venind un semestru la Cluj, pe lângă cursurile sale de mineralogie și petrografie, a dezvoltat o activitate mare pentru înjgheburarea societății științifice a profesorilor și asistenților de la Facultatea de științe.

La *Facultatea de drept*, 13 profesori și agregati au ținut pe săptămână în semestrul I 71 de ore de curs 30 de ore de seminar și tot atâtea în semestrul II.

La *Facultatea de Medicină*, 16 profesori (ajutați de trei profesori de la Facultatea de Științe) au ținut pe săptămână în semestrul I 94 ore de curs și 70 de ore de lucrări practice, iar în semestrul II 98 de ore de curs și 89 de lucrări practice, dintre care o parte pentru studenții în Farmacie. Personalul științific a constat din 3 adiunți, 14 prim-asistenți, 22 asistenți, 47 preparatori, 18 preparatori extrabudgetari și 2 preparatori onorifici, iar personalul administrativ și de serviciu, în afară de Direcția Clinicelor, din 51 de laboranți, mecanici, servitori etc. La sfârșitul anului școlar, în loc să beneficieze de odihna binemeritată, profesorii Facultății de Medicină au ținut un semestru de vară foarte bine frecventat, pentru studenții care își intrerupseseră studiile în război.

La *Facultatea de Litere și Filosofie* 16 profesori, 2 agregati stagiaari, 2 conferențieri și 4 lectori, au ținut în semestrul I 66 de ore de curs și seminarii în 141 de ore săptămânale, iar în semestrul II 63 de cursuri și seminarii în 114 ore săptămânale. Cea mai mare parte a profesorilor de la această Facultate au mai ținut, în lunile de vară, cursuri pentru profesori secundari.

La *Facultatea de Științe*, 17 profesori și agregați 1 agregat stagjar și 3 conferențieri au ținut pe săptămână 20 de cursuri de câte 75 ore de curs și 65 de ore de lucrări în semestrul I și 79 ore de curs și 120 de ore de lucrări în semestrul II; afară de aceea s'au făcut excursiuni botanice, geologice și geografice. Profesorii de la *Facultatea de Științe* au ținut și cursuri pentru medici-niști și studenții în farmacie. Personalul științific a constatat din 1 șef de lucrări, 1 preparator de cursuri, 11 asistenți, 8 preparatori, 4 preparatori supleanți, 1 secretar-bibliotecar, 1 conservator de herbariu, 1 șef al Grădinii botanice, 1 desenator-fotograf, iar personalul administrativ și de serviciu din 37 de persoane. În vacanții cei mai mulți profesori ai *Facultății de Științe* au făcut cursuri pentru profesori secundari.

Întregul personal al *Universității* a constatat deci din 62 profesori și agregați, 3 agregați stagjari, 5 conferențieri și 4 lectori, cari au ținut în semestrul I 541, iar în semestrul II 616 ore săptămânale. Aceștia au fost ajutați în munca lor de un personal științific de 142 de inși și de un personal administrativ și de serviciu de 167 de inși, fiind socotiți în aceste cifre și funcționarii *Bibliotecii* universitare.

Activitatea profesorilor dela *Universitatea* noastră nu s'a restrâns la ținerea cursurilor și exercițiilor cu studenții, la care au întâmpinat greutăți foarte mari din cauza lipsei de manuale și material de studiu și de laborator, ci în nenumărate consilii ale celor patru *Facultăți*, în comisii speciale și în nu mai puțin de 46 ședințe de *Senat* ei s'au ocupat cu organizarea internă, stabilind bazele pe care *Universitatea* din *Cluj* trebuie așezată.

Ceea ce moșteniserăm dela *Maghiari* nu corespunde întru toate nici cerințelor științifice moderne și mai ales nu se potrivea cu împrejurările speciale ale țării noastre. Tendința de maghiarizare prin *Universitate* fiind precumpănitoare la înaintașii noștri, o mulțime de necesități reale, de natură științifică, fuseseră sacrificate de ei.

Directivele date de *Comisiunea* universitară fură urmate de profesorii recomandați de ea.

Facultatea de Drept introduse câteva catedre nouă, care ocupându-se în special cu dreptul român aveau să pregătească o generație de juriști ce vor desăvârși opera de unificare a dreptului în țara întregită.

La Facultatea de Medicină s'a creat, centralizându-se diferite instalațiuni de raze X, repartizate mai nainte pe diferite clinici, o catedră nouă, de Radiologie, cu un Institut radiologic. S'a alcătuit în mod practic un Laborator central de desen și fotografie și s'au pus bazele întâiului Institut antirabic, care putând adăposti 150 de bolnavi a dat chiar din întâiul an al existenței sale și înainte de a putea fi adăpostit în marea clădire a Institutului Pasteur, ajutor la multe mii de pacienți.

La Facultatea de Litere s'au creat catedre nouă în legătură mai ales cu studiul limbii, literaturii și istoriei române.

La Facultatea de Științe s'au pus bazele unor institute nouă în care se vor putea studia bogățiile țării noastre, pregătindu-se cercetători specialiști pentru exploatarea lor. Prin publicarea unui Catalog de semințe, Grădina botanică a intrat în legături strânse de schimb cu grădinile botanice din toată lumea.

Institut de cercetări pur științifice — în afară de învățământul clasic — este Institutul de Speologie, unic în toată lumea, iar Muzeul limbii române și Institutul de Istorie a Românilor, întemeiat de M. S. Regele Ferdinand I. vor continua, în provincia care a dat pe Samuil Micu, Petru Maior, Gheorghe Șincai, Timoteiu Cipariu și Gheorghe Barițiu, buna tradiție a studiilor de limbă și istorie națională.

Năzuințele științifice ale Universității noastre s'au realizat în parte prin Crearea unor societăți științifice, precum secția Cluj a „Asociației pentru studiul și reforma socială“, „Societatea filosofică“, „Societatea științelor medicale din Cluj“, din care poate face parte orice medic, „Cercul naturaliştilor din Dacia superioară“ și „Societatea de științe pure și aplicate“, cele două din urmă fuzionând în „Societatea de științe din Cluj“. Cu toate condițiile mai mult decât neprielnice de tipar, Facultatea de Me-

dela început de un lucru: Universitatea, ca cea mai înaltă instituție culturală, trebuie să dea un exemplu celorlalte instituțiuni, cum trebuie făcută unificarea așteptată de toată suflarea românească. Deprinși prin însăși îndeletnicirea noastră, de a nu ne da în lături dela greutateți, de a nu sacrifică fondul de dragul formei, de a nu ne lăsa abătuți de locuri comune devenite modă și de a respectă tradiția, ca unii ce urmărim orice fenomen în evoluțiunea sa istorică, am crezut că unificarea nu se poate face fără un studiu pregătitor și ne-am pus pe muncă. A introduce fără rezerve, legea existentă a învățământului superior când ea e recunoscută de mult ca neîndestulătoare din partea Universităților surori din București și Iași, ar însemnă un pas înapoi numai și numai spre a înlesni munca birocratică a unor funcționari din minister, deprinși să judece după șabloane seci.

De aceea, ținând la unele forme vechi, fără să ne simțim atinși de reproșul de „separatism regional”, am alcătuit noile regulamente ale Facultăților, luând ca bază pe cele din vechiul Regat și modificându-le numai întru cât ni se par că nu mai corespund cerințelor. În aceleași timp am cerut dlui Ioan Borgia, Ministrul Instrucției în guvernul trecut, și am obținut, ca înainte de a se prezenta Parlamentului noua lege a învățământului superior, făcută cam în pripă, să fie consultate și Universitățile.

Sântem siguri că un tip durabil de Universitate românească — care nu trebuie însă să excludă instituțiuni speciale la fiecare din cele patru Universități — se poate creia numai cu încetul, după studii și discuțiuni temeinice între toate Universitățile românești. Noi, cari de o mie de ani am așteptat ziua mare a Unirii, mai avem vreme să așteptăm un an sau doi ziua unificării formale.

Alte ramuri de activitate

Universitatea noastră a fost reprezentată la serbările inaugurale ale Universității din Strasbourg și a trimis o adresă omagială Universității din Dorpat, cu ocazia inaugurării ei, invitarea de participare sosindu ne cu o întârziere de câteva luni.

La serbările dela Putna, la festivitățile cu aducerii capului lui Mihaiu Viteazul la Alba-Iulia, la instalarea Mitropoliților de Blaj și Sibiiu, la adunarea Asociațiunei și la congresul pentru unificarea Bisericei, Universitatea noastră a trimis reprezentanți oficiali. Dl. Alex. Lăpădatu, profesor de istoria Românilor, a făcut parte, în calitate de consilier special, din delegațiunea română la Conferința de pace din Paris. În Corpurile legiuitoare Universitatea noastră a fost reprezentată, în cele două sesiuni parlamentare, prin dnii senatori Al. Lăpădatu și G. Bogdan-Duică.

Profesorii din Cluj s'au înscris aproape toți ca membrii ai Asociației profesorilor universitari, luând parte în număr mare la Congresul ținut anul trecut în București, unde s'au ales, ca președinte, secretar și casier pentru anul viitor, fostul Rector și prof. V. Onișor și I. Nițescu.

Dar profesorii noștri, deși au muncit până la limita puterilor pentru a corespunde în împrejurările grele în care trăim chemării lor la catedră și au organizat tânăra noastră Universitate, nu au înțeles să-și restrângă activitatea între zidurile acestei Universități. Mulți din ei au desfășurat o intensivă activitate publicistică și grupându-se în jurul despărțământului Cluj al Asociațiunii transilvane, au ținut pentru publicul mare o serie de cursuri populare, tratând subiecte în legătură cu trecutul, cultura și pământul țării noastre. Ei au luat parte, în același timp, la aproape toate mișcările sociale, punându-se chiar în fruntea celor ce vor cu tot dinadinsul să curme relele ce ne-au venit în urma marelui războiu și să contribuie la însănătoșirea stărilor bolnăvicioase de care suferă societatea noastră.

Meritele profesorilor noștri au fost recunoscute în mod oficial. M. S. Regele a decorat cu ordinul „Steaua României” în grad de comandor pe Rectorul Universității, iar cu ordinul „Coroana României”, în același grad, pe prorectorul, dl. N. Drăganu, pe decanii celor patru Facultăți, dnii V. Dimitriu, I. Hațieganu, Gh. Bogdan-Duică și D. Călugăreanu, precum și pe dl. O. Ghibu, fost secretar general la Resortul Instrucțiunei publice.

O mare satisfacție pentru Universitatea noastră a fost recunoașterea adusă din partea Academiei Române, care în sesiunea generală a acestui an, a ales, în trei locuri vacante de membrii ordinari, pe doi profesori al Universității din Cluj — d-nii E. Racovița și Gh. Vâlsan — iar din opt locuri de membrii corespondenți, patru au fost date profesorilor noștri dr. Iuliu Moldovan, D. Călugăreanu, Nicolae Bănescu și Vasile Bogrea.

Unul din profesorii noștri, dl Dimitrie Călugăreanu, a primit invitarea să ocupe la Iași catedra de fiziologie. Oricât de onorifică a fost această invitare, dl Călugăreanu a preferit să rămână la Cluj.

În activitatea sa, corpul profesoral a fost ajutat în mod efectiv de personalul științific al Universității, de pleiada de tineri șefi de lucrări, asistenți și preparatori, însuflețiți și doriți de muncă, și de personalul administrativ. Grație muncii neobosite a secretarului Universității dl St. Jarda, substitutul administratorului, dl Constantin Mureșianu și cvestorul dl Ion Buzilă, bunul mers al Universității a fost asigurat, iar devotamentul cu care și-a împlinit datoria personalul de serviciu, plătit cu lefuri absolut necorespunzătoare scumpetei de astăzi, este vrednic de toată lauda.

Biblioteca Universității, sub conducerea dlui Farkas Gyalui, a funcționat neîntrerupt dela luarea în primire a Universității, rămânând deschisă și în cursul vacanțelor, spre marele folos al celor ce urmau cursurile de vară. Greutățile de comunicație și nesiguranța transportului au făcut imposibilă procurarea de cărți din Apus, iar întârzierea — independentă de voința senatului universitar — în numirea unui director general, a îngreunat completarea Bibliotecii cu cărți românești.

Cu toate acestea Biblioteca s'a înmulțit cu 1743 opere în 1634 volume, în cea mai mare parte donațiuni, iar Academia Română ne-a făgăduit că ne va donă o mare parte din dubletele ei. Numărul cărților și revistelor împrumutate a fost de 42.955 de opere în 61.929 volume. Deși starea materială a funcționarilor Bibliotecii a fost foarte precară, ei au muncit cu râvnă și devotament și s'a putut întocmi din nou un catalog complet pe materii al revistelor și — după indicațiile dlui E.

Racoviță — un catalog pe materii al revistelor de științe naturale și medicale, punându-se astfel baza catalogului central al revistelor științifice dela toate institutele Universității.

Frecvență, examene, căminuri.

Numărul studenților înscriși la Universitatea noastră a fost peste așteptare de mare.

În semestrul I au fost înscriși cu toții 1871 de studenți, dintre care 909 la Fac. de Drept, 707 la cea de Medicină, 116 la cea de Litere, 82 la cea de Științe, iar 57 au urmat cursurile de Farmacie. Dintre aceștia, 1637 erau studenți ordinari, iar 234 auditori extraordinari. După confesiune, 734 au fost greco-orientali, 554 greco-catolici, 281 izraeliți, 220 evanghelici, 72 catolici și 10 reformați. După naționalitate, 1288 Români, 281 Evrei, 225 Germani și 77 Maghiari. Din afară de hotarele României au fost 51 și adevă: 38 din Ungaria, 5 din Polonia, 2 din Rusia — între ei un Român transnistrian — 1 din Franța, 1 din Elveția, 1 din Austria, din Ceho-Slovacia, 1 din Ucraina și 1 din Iugoslavia.

În semestrul II numărul studenților a crescut la 2152, dintre cari 1817 studenți ordinari și 335 auditori extraordinari. După Facultăți: 1098 la Drept, 797 la Medicină, 114 la Litere, 79 Științe, 64 farmaciști. După confesiuni: 838 greco-orientali, 595 greco-catolici, 428 izraeliți, 186 evanghelici, 83 catolici, 19 reformați, 3 unitari. După naționalitate: 1433 Români, 428 Evrei, restul de 291 Germani și Maghiari. Din cuprinsul României, după provincii, 1276 din Transilvania, 296 din Banat, 219 din Crișana, 156 din Maramurăș, 96 din vechiul Regat, 15 din Bucovina, 10 din Basarabia, 6 din Dobrogea. Din afară de hotarele țării: 61 din Ungaria, 6 din Galiția, câte 2 din Macedonia, Rusia, Franța și Ceho-slovacia și câte 1 din Iugoslavia, Ucraina și Austria.

Din aceste date se desfac pentru noi câteva deducțiuni, pe care nu le putem trece cu vederea.

Mai înainte de toate vedem că numărul studenților în Drept și Medicină este neproportionat mai mare decât al celor

dela Litere și Științe. De sigur că numai o parte mică, din acești studenți au urmat o vocațiune firească, când s'au hotărât pentru studiul ce aveau să-l urmeze, pe când majoritatea a avut în vedere cariera mai sigură și mai rentabilă ce li se deschidea după terminare Facultății de Drept sau Medicină, căci lipsa de medici și de funcționari administrativi sau magistrați în noul Stat român exclude concurența pentru absolvenții acestor Facultăți. Dar lipsa de profesori secundari e tot atât de mare. Dacă, cu toate acestea, nici a zecea parte din studenți nu urmează Literele și Științele — iar o parte din absolvenții acestor Facultăți nu vor fi profesori — cauza este tratamentul vitreg de care are parte în țara noastră corpul profesoral, surmenat, rău plătit și fără să se bucure de considerația pe care o merită misiunea lui înaltă socială. S'au luat măsuri, este adevărat, ca pentru viitor să se încurajeze studenții de a urma Literele și Științele, mărindu-se bursele pentru aceste două Facultăți și creiându-li-se condițiuni excepționale în Cămin. Dar toate aceste măsuri sânt iluzorii cât timp Statul nu se va îngriji ca starea socială și materială a profesorilor să se îmbunătățească, mai ales în epoca materialistă prin care trecem.

Aglomerarea mare la Facultatea de Medicină are ca urmare că încăperile existente nu mai sânt indestulătoare. În urma acestui neajuns, Senatul și-a pus în mod serios întrebarea, dacă n'ar fi cazul să se introducă un numerus clausus pentru studenții dela Medicină, stăvilindu-se astfel afluența prea mare a studenților din Ungaria, care caută la noi să scape de persecuțiile ce au să le sufere Evreii la Universitățile maghiare și ocupă astfel locul studenților noștri, îndreptățiți în primul rând să poată urma nestingheriți cursurile. Dar ideea numărului restrâns a fost părăsită, ca antidemocratică, iar spiritul de deplină libertate pentru orice naționalitate, care stăpânește cu drept cuvânt politică noastră, se opunea la măsuri restrictive pentru streini, precum au fost luate în Germania, Austria și Ungaria. Va trebui totuși făcută o selecțiune și adevărat după niște principii care cadrează cu ideile călăuzitoare ale unei instituțiuni culturale ca Universitatea.

Ușile noastre vor trebui închise tuturor elementelor protivnice ordinii sociale, indiferent de naționalitate și cetățenie, pentru că Universitatea nu e datoră numai să dea o educație științifică tineretului, ci să dea Statului elemente sănătoase, care să contribuie la consolidarea, iar nu la subminarea lui.

Deasemenea Senatul va trebui să ia măsuri severe ca să înceteze obiceiul moștenit dela înaintași de a avea studenți înscriși care nu urmează cursurile, mai ales la Facultatea de Drept.

Numărul *examenelor* a fost destul de mare.

La Facultatea de Drept s'au ținut cu totul 443 de examene anuale, dintre cari 308 cu succes și 251 de examene de doctorat, dintre care 187 cu succes. Diplome s'au dat 63, dintre care 35 pentru doctoratul juridic, 26 pentru doctoratul în științele de stat și 2 pentru doctoratul canonic.

La Facultatea de Medicină au trecut doctoratul I 50, II 83, III 91 studenți și au fost promovați 91 de doctori, iar la Farmacie au trecut examenul I (teoretic) 29, II (practic) 31, fiind promovați 31 magistri farmaciști.

La Facultatea de Litere și de Științe au fost promovați doctori câte un candidat de Facultate.

În privința *Căminurilor studentești* Universitatea noastră stă mai bine decât oricare altă Universitate românească; ceea ce nu vrea să spună nici decum că am putut satisface toate cererile îndreptățite ale studențimei noastre. În împrejurările grele de traiu de astăzi și în lipsa desăvârșită de locuințe în oraș, dat fiind că studențimea noastră este în cea mai mare parte săracă, iar bursele unor fundațiuni particulare nu mai corespund nici pe departe scumpetei actuale, chiar când ele au ajuns să fie acordate, a fost o adevărată binefacere pentru Universitatea noastră că în afară de Căminul studentesc din Strada Avram Iancu, Consiliul Dirigent a dat și fostei „Case a învățătorilor” (care încetase de a mai avea rostul ei de odinioară, deodată cu încetarea politicii de maghiarizare) tot destinația de Cămin studentesc, prefăcându-o în „Colegiul latin.”

E bine s'o spunem și la acest loc celor ce cred că de Universitate Statul ar trebui să îngrijască numai în urmă, după ce a împlinit nevoile învățământului secundar și mai ales ale celui primar, că concepția aceasta este cu desăvârșire greșită. Precum s'a accentuat atât de just în raportul prezentat în lunie Adunării generate a Asociației profesorilor universitari, Universitatea nu vine să încununeze opera de cultură prin școală, ea nu este coperișul clădirii în care se dă generațiilor viitoare binefacerile învățaturii, ci se aseamănă mai degrabă cu stâlpii puternici care se ridică din adâncul fundației până în vârful edificiului, sprijinind tot greul clădirii, căci în Universitate se pregătesc cei ce au să fie dascăli și apostolii culturii naționale în școlile inferioare. Fără Universitate nu ar exista școala medie și prin urmare nici cea primară.

Comit dar o crimă națională cei ce caută să răpească studențimei unul din căminurile lor, în care ei nu se lăfăesc în lux, ca pe vremele înaintașilor noștri, ci stau ficsiți câte patru și mai mulți într'o cameră.

Nevoia de a da adăpost studențimei noastre și a-i face prin urmare posibilă cercetarea cursurilor, curmându-se o nedreptate din trecutul nostru dureros, a simțit-o marele public, care s'a grăbit să răspundă la apelul ce l-am lansat pentru mărirea fondurilor acestor căminuri. În cursul anului expirat s'a strâns, prin colecte, suma frumoasă de 609.261 coroane 84/100 și 14.486 lei 60/100 Nobililor donatori, al căror nume se publică la alt loc, exprim, în numele Senatului universitar, cea mai vie mulțumită.

Din această sumă va trebui să îngrijim ca să creăm înainte de toate, un cămin, cât de modest, și pentru studentele noastre, pentru care, cu toate străduințele noastre, n'am izbutit până acuma să aflăm un adăpost potrivit.

În cele două căminuri studențești, puse sub supravegherea profesorilor I. Lupaș și O. Ghibu, au fost adăpostiți 202 bursieri 96 semibursieri și 241 solvenți. În cursul primului an de existență a Universității noastre au luat ființă următoarele societăți studențești :

Centrul studentesc „Petru Maior“.

Societatea studenților în Drept.

Societatea studenților în Medicină.

Societatea studenților în Litere.

Societatea studenților în Științe.

Societatea studenților în Farmacie.

Clubul sportiv al studenților.

Societatea studenților germani.

Societatea studenților evrei.

De asemenea asistenții și preparatorii Facultății de Medicină au format o Societate a lor.

În zilele de 12—14 Septembrie 1920 s'au ținut la Cluj un Congres al tuturor studenților, în care s'au pus bazele viitoarei organizații a studenției.

Inaugurarea festivă a Universității.

În zilele de 1—3 Februarie 1920 s'a inaugurat în mod festiv Universitatea Românească din Dacia superioară. Festivitățile acestea, onorate de prezența M. M. L. L. Regele și Regina României și AA. LL. RR. Principele moștenitor Carol și Princesa Elisaveta, au decurs într'o atmosferă de înălțare sufletească fără păreche și au avut o deosebită importanță politică.

Înainte de ce Conferința de pace de la Paris să fi fixat definitiv granițele țării noastre unite, Statele aliate și amice au ținut, prin reprezentanții lor oficiali, să aducă omagiul lor noului așezământ cultural creat în Cluj, simbol al străduinței noastre de a ne manifesta ca un popor de ordine și ca un factor cultural de primul rang în Europa. Toate Universitățile din lume cărora li s'au trimis invitații s'au grăbit a ne răspunde prin călduroase adrese de felicitare, iar cele ale țărilor surori Franța și Italia, au trimis delegații speciali dintre cei mai vestiți profesori, ca să ne aducă salutul lor. Cu deosebită însuflețire a fost primită adresa Universității din Strasbourg, eliberată în același an ca și Universitatea noastră de sub dominația streină de 42 de ani.

Cu această ocazie, M. S. Regele Ferdinand I. a făcut Universității noastre o donațiune de 400.000 lei pentru întemeierea unui Institut de Istoria Românilor.

Eră un obicei în vechime, ca Domnii Țărilor Române, după o victorie strălucită, să înalțe drept mulțumită Cerului o biserică. După strălucita victorie a celui mai crâncen războiu, Regele tuturor Românilor, urmând buna tradiție a înaintașilor Săi, a ridicat acest templu culturii românești.

Pentru înaltul sprijin pe care Maiestatea Sa, Regele Ferdinand I-a acordat de la început Universității noastre, inimile noastre îi poartă adâncă recunoștință.

Pentru ca Universitatea din Cluj să-și poată împlini înalta ei misiune, e nevoie ca ea să fie sprijinită de întreaga societate. În hotărârile luate de Asociația profesorilor universitari în congresul ținut în lunie la București, s'au pus bazele acelor legături trainice și strânse care trebuie să existe între Universitate și Societate.

Predându-ți, onorate dle coleg, în mod solemn, funcțiunea de Rector, aș dori să-ți pun la inimă tocmai cultivarea acestor legături.

Sânt sigur că nimeni altul nu e în stare să o facă mai bine decât Domnia-ța, care pe lângă stima și iubirea nețărmuită a colegilor, te bucuri de simpatii generale în societatea noastră.

Dumnezeu să-ți ajute!

II.

Tabloul catedrelor, cursurilor, profesorilor, oficiilor și al personalului.

RECTORATUL

Rector: **Sextil Pușcariu**. Prorector: **Nicolae Drăganu**.
Secretar: **Ștefan Jarda**. Administrator: **Em. Stoica** (până în
Februarie 1920), locțiitor: **Constantin Mureșan**, Cvestor: **Ion
Buzilă**.

Funcționar la Rectorat **Alexandru Juhász**, Controlor la
Administrație **Beta Dávid**, controlor la cvestură **G. Socaciu**,
primpedel **Vasile Ranta**, diurniști **Margareta Pop**, **Elisaveta
Derecskey**, **Margareta Roth**, **Andrieu Săcuiu**, Copistă **Marga-
reta Domokos**, mecanic **Leopold Steuermann**, portar **Mihail
Szalagyák**, Servitori **Josif Kovács**, **Gaspar Kérsch**, **Ludovic
Vancea**, **Iosif Piroška**, **Gheorghe Bocskai**, **Iosif Lörincz**, **Paula
Nagy**, **Juliana Pal**.

Facultatea de drept

I. DECANATUL

Decan: **Vasile Dimitriu**. Prodecan: **Camil Negrea**.
Secretar: **Ferd. Szathmáry**, Copist registrator: **Const. Hada**.
Dactilografă: **Roza Zornik**. Pedel: **Martin Szabó**.

Servitori:

Teodor Nemeș **Mihai Pázsi**.

II. CAFEDRE, SEMINARIIL, CURSURI

1. Enciclopedia și filosofia dreptului. Catedră vacantă.
2. Istoria dreptului românesc. Catedră vacantă, supli-
mită de prof. **Victor Onișor**. Sem. I, 5 ore, Sem. II, 5 ore,
Seminar 2 ore.

3. **Dreptul roman**, prof. agreg. **I. C. Cătușeanu**. Sem. I, 5 ore, sem. II, 5 ore. Seminar: „Lecturi din Pandecte“, 2 ore.

4. **Dreptul internațional**. prof. agreg. **Iorgu Radu**. Sem. I, 3 ore, sem. II, 3 ore. Seminar: 2 ore.

5. **Economia politică**, prof. agreg. **D. B. Ionescu**. Sem. I, 5 ore, sem. II, 5 ore. Seminar: Sem. I, Lecturi și discuțiuni din scriitorii clasici ai economiei politice asupra chestiunilor controversate. 2 ore. Sem II, Conferințe și discuțiuni privitoare la politica agrară și industrială a Ungariei, cu privire specială asupra Ardealului. 2 ore.

6. **Dreptul civil** (austr. și magh.) prof. tit. **Camil Negrea**. Sem. I 5 ore, sem. II 5 ore. Seminar 2 ore.

7. **Dreptul civil** (român) Catedră vacantă, suplinită de prof. agreg. **I. Radu**. Sem. I 5 ore, sem. II 5 ore. Seminar: 2 ore.

Notă: prof. onorific **G. Plopu** n'a ținut cursuri.

8. **Procedura civilă**, prof. tit. **Emil Hațieganu**. Sem. I 5 ore, sem. II 5 ore. Seminar: 2 ore.

9. **Dreptul comercial** (rom.) prof. tit. **Vasilie Dimitriu**. Sem. I 5 ore, sem. II 5 ore. Seminar: Lucrări de preparare pentru examen 2 ore.

10. **Dreptul comercial** (magh.) prof. tit. **Petru Porușiu**. Sem. I 5 ore, sem. II 5 ore. Seminar: 2 ore.

11. **Dreptul constituțional**, prof. tit. **Romul Boilă**. Sem. I 5 ore, sem. II 5 ore. Seminar: 2 ore.

12. **Dreptul penal**, prof. agreg. **Traian Pop**. Sem. I-II câte 5 ore. Seminar: 2 ore.

13. **Dreptul administrativ**, prof. tit. **Victor Onișor**. Sem. I 5 ore, sem. II 5 ore. Seminar: 2 ore.

14. **Dreptul bisericesc**, catedră vacantă.

15. **Politica**, prof. tit. **Cassiu Maniu**. Sem. I 5 ore, sem. II 5 ore. Seminar: 2 ore.

16. **Politica socială**, prof. agreg. **Nicolae Ghiulea**. Sem. I-II câte 5 ore. Seminar: Legislația industrială comparată, 2 ore.

17. **Finanțe și statistică**. prof. agreg. **Gheorghe Leon**. Sem. I-II câte 3 ore curs și 2 ore seminar.

18. **Contabilitate publică**, catedră vacantă.

19. **Cărțile funduare**, catedră vacantă.

Facultatea de Medicină.

I. DECANATUL

Decan : **Dr. Iuliu Hațiegan**. Prodecan : **Dr. Dimitrie Negru**.

Secretar : *Iulian Popescu*. Copistă : *Elena Sigmund*. Dactilografă : *Etelca Havaș*. Pedel : *Francisc Opriș*.

II. CATEDRE, INSTITUTE, CURSURI, PERSONAL.

1. **Anatomia descriptivă și topografică, cu Institutul de anatomie descriptivă și topografică.** Titular și director al institutului *Dr. Viător Papilian*, prof. agreg. sem. I 7 ore curs 17 ore lucrări, sem. II 6 ore curs 18 ore lucrări. 1. Prim-asistent : *Dr. Gheorghe Bolintineanu*, 1 asistent : *Dr. Gheorghe Petrescu*, 4 preparatori bugetari : *Alexandru Comșa, Alexandru Lupan, Ștefan Traian Pop, Ion Pescariu*, 1 prep. onor. *Constantin Veluda*, 2 laboranți : *Ion Pop, Francisc Ladislau Gebe*.

2. **Fizică.** Cursurile au fost predate de prof. **Gheorghe Dima** dela Fac. de Științe, în institutul de fizică al acestei Facultăți, în sem. II 4 $\frac{1}{2}$ ore curs.

3. **Chimie.** Cursurile au fost predate de prof. **Adrian Ostrogovich** dela Fac. de Științe, în institutul de Chimie al acestei Fac. Sem. I 3 ore curs, 4 ore lucrări, sem. II 4 ore curs.

4. **Fiziologie, cu Institutul de fiziologie.** Titular și director **Ion I. Nițescu**, prof. agreg. Sem. I 5 ore curs, 10 ore lucrări, sem. II 4 ore curs, 8 ore lucrări. 1 Prim-asistent : *Dr. Silviu Bocaniciu*, 1 asist. *Nicolae Rușdea*, 2 prepar. *Valeriu Biltiu, Const. M. Nițescu*, laborant : *Iosif Schneider*, mecanic : *Ladislau Toth*, servitor : *Francisc Kerekes*.

5. **Istologie.** Cursurile au fost suplinite de prof. **Ion Scriban** dela Fac. de Științe în Institutul comun de Istologie. Sem. I și II. câte 3 ore curs, 6 ore lucrări. 1 asistent : *Jaques Goldner*, 2 prep. *Valeriu Bologa, Laura Rațiu*.

6. **Anatomie patologică, cu Institutul de Anatomie patologică.** Titular și director : **Dr. Titu Vasiliu**, prof. agreg. Sem.

1 5 ore curs, 8 ore lucrări, sem. II 3 ore curs, 15 ore lucrări, 1 primasist. *Dr. Sabin Mănoilă*, 1 asist. *Dr. Silviu Dimitrescu*. 4 prep. *Dr. Romuald Coțoiu, Ion N. Voicu, Traian Huidei, Elvira Bolintineanu*, intendent conservator: *Alex. Dan*, laborant: *Iosif Biró*. În sem. I a ținut o serie de conferințe dl **Dr. V. Babeș** dela Fac. de Medicină din București.

7. Farmacologie, cu Institutul de Farmacie chimică și galenică și Farmacia clinicelor. Titular și director: **Gheorghe Pamfil**. Sem. I 5, sem. II 2 ore curs. Șeful farmaciei: *Niculifă Manta*, 2 primasistenți: *Dr. Parnee René Kovács, Eugen Colceriu* (până la 1 Maiu), *Augustin Pop* (de la 1 Maiu), 3 asistenți: *Nicol. Panțu, Leonida Bancu* (până la 1 Maiu), *Iosif Roxin* (dela 1 Maiu), *Ion Buda*, 2 prepar. *Liviu Bancu, Emil Negru*; mecanic: *Alex. Bartalis*, 5 laboranți: *Wilhelm Nagler, Petru Mihalyi, Petru Gebefügi, Benjamin Szász, Izidor Puscaș*, servitor: *Iosif Komlosi*.

8. Patologie generală, cu Institutul de Patologie generală. Catedră vacantă suplinită în sem. I de **Dr. V. Babeș**, prof. în București și în sem. II de **Dr. Titu Vasiliu**. Sem. I 5 ore curs, 8 ore lucrări, sem. II 3 ore curs. 1 asist. *Dr. Iou Roman*, 4 prep. *Dr. Mihail Mitrea, Dr. Ludvig Küttel, Virgil Solomon, Alex. V. Lenghel*; 1 registrator contabil: *Vasile Fărcașiu*, 1 controlor: *Gheorghe Maier*, 2 laboranți: *Albert Kátai, Ileana Pop*, 4 servitori: *Nicolae Popârcă, Andreiu Horváth, Gheorghe Banciu, Nicolae Bogorciu*, 3 supraveghetoare: *Rozalia Szép, Veronica Căpușan, Irina Balázs*.

9. Igienă și Igienă socială cu Institutul de Igienă și igienă socială. Prof. tit. și director: **Dr. Iuliu Moldovan**, prof. tit. și subdirector: **Dr. Mihail A. Botez**, prof. agreg. Sem. I 3, sem. II 5 ore curs. 1 primasistent: *Dr. Titu Slăvoacă*, 1 asist.: *Dr. Lazăr Isaicu*, 2 preparatori: *Dr. Mateiu Sofonea, Mihail Zolog*; 1 laborant: *Mihail Kocsis*.

10. Medicina legală și Institutul de Medicină legală. Catedra vacantă suplinită în sem. I de **Dr. Nicolae Minovici** din București, în sem. II de **Dr. Titu Vasiliu**. Sem. I 5, sem. II 3 ore curs. 1 primasistent *Dr. Virgil Ciobanu*, 1 asist. *Dr.*

Ion Pintican, 1 prepar. *Nicolae Vasu*; 1 laborant *Martin Bălint*, 1 servitor *Ion Fazekas*.

11. **Radiologie și Institutul de Radiologie.** Titular și director **Dr. Dimitrie Negru** prof. agreg. Sem. I 3, sem. II 2¹/₂ ore curs. 3 prep. *Dr. Ion Pop*, *Dr. Victor Gherman*, *Octavian Pușcariu*; electrician-șef *Petre Sigmund*, laborant *Onofreiu Vântu*.

12. **Clinica chirurgicală și medicina operatoare.** Titular și director **Dr. Iacob Iacobovici** prof. tit. Sem. I 7¹/₂ ore curs. 6 ore lucrări, sem. II 4 ore curs, 6 ore lucrări, 1 adjunct *Dr. Alexandru Rădulescu*, 2 primasistenți *Dr. Liviu Câmpăanu*, *Dr. Emil Țeposu*, 4 prep. *Dr. Octavian Filipescu*, *Dr. Traian Popovici*, *Dr. Valeriu Bidu*, *Dr. Gheorghe Sglimbea*, 3 prep. extrabudgetari *Dr. Gheorghe Rahoveanu*, *Dr. Ștefan Moșoigo*, *Nicolae Belu*; 3 laboranți *Andrieu Mattai*, *Béla Deményi*, *Iosif Németh*.

13. **Clinica medicală.** Titular și director **Dr. Iuliu Hațieganu**, prof. tit. Sem. I 7¹/₂, sem. II 5 ore curs. A mai ținut în sem. I 2, iar în sem. II 3 ore de curs de **Semiologie medicală**, 1 primarist *Dr. Ion Góia*, 3 asist. *Dr. Teodor Andrei*, *Dr. Vasile Țirnea*, *Dr. Liviu Pop*, 4 prep. bugetari *Dr. Iosif Stoichiță*, *Dr. Isaia Popa*, *Dr. Marius Hângănuț*, *Dr. Septimiu Barișiu*, 3 prep. extrabudgetari *Dr. Leonida Șerban*, *Aurel Bulicrea*, *Anatolie Maimaș*; 2 laboranți *Ion Bazsa*, *Iuliu Gaál*.

14. **Clinica obstetricală (ginecologică).** Titular și director **Dr. Cristea Grigoriu** prof. agreg. sem I 5, sem. II 4¹/₂ ore curs. 1 primasistent *Dr. Alexandru Nemeș* (până la 1 Maiu), *Dr. Victor Culeanu*, (dela 1 Maiu), asistent *Dr. Constantin Stanca* (până la 1 Maiu), *Dr. Mihail Lupaș* (de la 1 Maiu), prep. bugetari *Dr. Vasile Mureșan*, *Dr. Ema Filipescu*, *Dr. Sever Păscuțiu* (dela 1 Maiu), *Dr. Dimitrie Țirnea* (până la 1 Aprilie), 6 prep. extrabudget. *Dr. Vasile Pop* (până la 1 Aprilie), *Dr. Romulus Costea* (până la 1 Iulie), *Nicolina Moisescu*, *Irina Mihăilescu*, *Ștefan Feier*, *Valeriu Boieriu*; 1 moașă primară *Cornelia Farra*, 1 laborant *Francisc Orban*.

15. **Clinica infantilă.** Titular și director **Dr. Titu Gane** prof. agr. Sem. I 3, sem. II 4 $\frac{1}{2}$ ore curs. 1 adjunct. *Dr. Elena Negru*, 1 asist. *Dr. Gheorghe Zugravu*, 2 prep. *Dr. Gheorghé Popovici*, *Dr. Axente Iancu*, 1 prep. extrabudg. *Victor Demetru*; servitor *Ion Osvath*.

16. **Clinica psihiatrică.** Titular și director **Dr. Constantin Urechia**, prof. tit. Sem. I 3, sem. II 2 ore curs. 1 primasist. *Dr. Arnold Josephi*, 1 asist. *Dr. Ion Groze*, 2 prep. *Traian Vașlanu*, *Corneliu Căsmutză*, 1 prep. extrabudget. *Savu Mihăilescu*; 2 laboranți (făcând serviciu și la Clinica neurologică) *Ana Mureșianu*, *Iosif Nagy*.

17. **Clinica neurologică.** Titular și director **Dr. Ion Minea**, prof. tit. Sem. I 3, sem. II 2 ore curs. 1 asist. *Alexandru Augur*, 1 prepar. extrabudg. *Dr. Vladimir Bogoș*.

18. **Clinica dermatologică.** Catedră vacantă suplinită în sem. I de dl prof. **Dr. Ștefan Nicolau** din București, în sem. II de prof. **Dimitrie Negru**. Sem. I 4, sem. II 4 $\frac{1}{2}$ ore curs. 1 adjunct *Dr. Coriolan Tătar*, 1 primasist. *Dr. Nicolae Buteanu*, 2 asist. *Dr. Ion Matei*, *Dr. Victor Stăniloi*, 4 prepar. *Dr. Pavel Gălan*, *Octavian Neagoe*, *Teodor Pascu*, *Dr. Flaviu Vilt* (până la 1 Martie), 2 prep. extrabudget. *Gheorghe Sglimbea*, *Augustin Maior*, 1 prepar. onorific *Aurel Voina*; 1 laborant *Alexa Fitzner*, 1 servitor *Ion Dul*.

19. **Clinica Oftalmologică.** Titular și director **Dr. Dumitru Mihail**, prof. agreg. Sem. I 3 ore curs, 2 ore lucrări. Sem. II 4 $\frac{1}{2}$ ore curs. 1 primasistent *Dr. Ioșif Pușcariu*, 1 asist. *Dr. Corneliu Bota*, 2 prep. *Dr. Virgil Popovici*, *Dr. Maria Cupcea*, 1 prep. extrabudg. *Valeriu Tempea*; 1 laborant *Teodor Drăgan*.

20. **Clinica Otorinolaringologică.** Titular și director **Dr. Ion Meșianu**, prof. tit. Sem. I 4, sem. II 3 ore curs. 1 asist. *Ion Tețu*, 2 prep. *Dr. Nicolae Popoliță*. *Gheorghe Chidioșanu*; 1 laborant *Ion Laurean*, 1 servitor *Francisc Árkosi*, 1 supraveghetoare *Clara Chiș*.

21. **Clinica stomatologică.** Titular și director **Dr. Gheorghe Bilașko**, Sem. I 6 ore curs, 8 ore lucrări, sem. II 6 ore curs, 6 ore lucrări. 1 primasistent *Dr. Gheorghe Bârlea*, 2 prepa-

ratori *Ion Aleman, Inocențiu Băbuțiu*; 1 laborant *Ștefan Trombițaș*, 2 infirmiere *Maria Trombițaș, Ana Ungar*.

22—23. Catedrele de **Chimie biologică** și de **Istoria Medicinii**, fiind vacante, nu s'au ținut cursuri.

III. OBSERVAȚIUNI

Pentru studenții în **Farmacie** s'au ținut următoarele cursuri: **Farmacie chimică și galenică** 8 ore curs, 16 ore lucrări (sem. II), **Farmacologie** 1 oră curs, 1 oră lucrări (sem I); **Farmacognozie** 5 ore curs (sem. I și II), **Chimie analitică** 8 ore lucrări (sem. II), **Toxicologie** 1 oră curs, 3 ore lucrări (sem. II). **Analiza alimentelor și băuturilor** 1 oră curs, 3 ore lucrări (sem. II).

În laboratorul central de desen au funcționat: 1 desenator: pictorul *Alexandru Pompiliu*, 1 fotograf: *Tănase Nicolau*, 1 microfotograf: *Alex. Dan*.

Facultatea de Litere și filosofie

I DECANATUL:

Decan: **Gheorghe Bogdan-Duică** Prodecan: **Nicolae Bănescu**
Secretar: *Maria Șuciu* Copist: *Edmund Lazar*
Dactilografă: vâd. *Șarolta Cabdebó* Pedel: *Andrei Turós*
Servitori: *Andrieu Lăcătuș* și *Vasile Galamboș*

II. CATEDRE, CURSURI, SEMINARIIL.

A. FILOSOFIE:

Istoria filosofiei și teoria cunoștinții, prof. tit. **Marin Ștefănescu**. Sem. I: *Istoria filosofiei* 3 ore. *Exerciții de aplicație la Istoria Filosofiei* 2 ore. *Seminar de Istoria Filosofiei* 2 ore. — Sem. II: *Istoria Filosofiei* (interpretări de texte filosofice franceze) 1 oră. *Istoria logicei* (filosofia lui Bergson) 1 oră. *Curs public de istoria filosofiei* 1 oră. Seminar 2 ore.

2. **Sociologie Etică și Estetică**. Catedră vacantă

3. **Psihologie experimentală**, prof. agreg. **Florian Ștefănescu-Goangă**. Sem. I *Introducere în studiul și problemele Psihologiei*, 2 ore. *Introducere în studiul și problemele Psihologiei copilului*. 1 oră. Seminar: *Convorbiri psihologice*. 4 ore. Sem. II: *Psihologia cunoștinței* 3 ore. Seminar: *Metodica Psihologiei* 2 ore.

4. **Pedagogia I**, prof. tit. **Onisifor Ghibu**, în concediu.

5. **Pedagogia II**, prof. agreg. **Vladimir Ghidionescu**. Sem. I. *Introducere în Pedagogie* 3 ore. *Introducere în Pedologie* 2 ore. seminar: *Interpretarea unui autor*. — Sem. II, *Educația caracterului* 2 ore. *Pedagogie și didactică experimentală* 1 oră. Seminar: *Experiențe și lucrări de Pedologie*.

6. **Estetică literară**, prof. tit. **Ion Paul**. Sem. I. *Principii teoretice de estetică literară* 3 ore. — Sem. II *Principii de estetică literară* 2 ore.

B. FILOLOGIE SI LITERATURA

a) Filologie generală

7. **Lingvistică**. Catedră vacantă.

8. **Iosif Popovici**, prof. tit. Sem. I *Fonetică generală* 2 ore. — Sem. II *Fonetică aplicată la pronunția franceză modernă*. 1 oră.

9. **V. Pârvan**, prof. tit. în București. Sem. I: *Istoria romanismului* 2 ore. *Sculptura greacă* 2 ore.

10. **Filologia clasică I (latină)**, prof. agreg. **Vasile Bogrea**. Sem. I. *Introducere în Filologia clasică* 3 ore. *Figuri reprezentative din literatura antică*, 2 ore. Proseminar: *Horatii epistula ad Pisones* 2 ore. — Sem. II. *Cultura greco-romană*. 2 ore. *Interpretări din lirica antică* 1 oră. Seminar: *Metrica greco-latină* 2 ore.

11. **Filologia clasică II, (elină)**, agregat stagiar **Ștefan Bezdechi**. Sem. I. *Istoria literaturii grecești în sec. V*. 1 oră. *Aristotel, Artă poetică*, 2 ore. Proseminar: *Gramatica greacă* 2 ore. *Lecturi din Xenofon* 2 ore. — Sem. II: *Alceste (Euripide)* 1 oră. *Broaștele (Aristophanes)* 1 oră. *Teatrul lui Euripide* 1 oră. Proseminar: *Sintaxă greacă* 2 ore.

12. **Arheologie**, prof. agieg. **D. M. Teodorescu**. Sem. I. *Introducere în studiul arheologiei practice* 2 ore. *Epigrafie latină* 2 ore. *Numismatică* 1 oră. Seminar 2 ore. — Sem. II, *Artă provincială greco-romană în Dacia și Peninsula balcanică* 2 ore. Seminar arheologic: *Antichități militare romane în epoca imperială* 2 ore. Seminar de numismatică: *Iconografie imperială romană* 1 oră.

C. FILOLOGIE ROMÂNĂ :

13. **Limba și literatura română I**, prof. tit., **Sextil Pușcariu**. Sem. I, *Introducere în Gramatica istorică a limbii române* 3 ore. *Istoria literaturii române: Epoca veche* (pentru studenții tuturor Facultăților) 2 ore. — Sem II, *Fonologia limbii române* 3 ore. Proseminar (sem. I—II, în colaborare cu **N. Drăganu**): *Ortografia română* 2 ore.

14. **Limba și literatura română II**, prof. tit., **Nicolae Drăganu**. Sem. I, în concediu. — Sem. II, *Istoria limbii și literaturii române în sec. XVI-lea* 3 ore. Seminar (cf. no 13)

15. **Istoria literaturii române nouă**, prof. tit., **Gheorghe Bogdan-Duică**. Sem. I. *Poezia română până la Vasile Alecsandri* 2 ore. *Teoria literaturii* 2 ore. *Poezii moderni ardeleni* 1 oră Sem. II. *Poesia română până la Vasile Alecsandri* 3 ore. Seminar: *Analize literare* 2 ore.

16. **Ion Paul**. Sem. I. *Aplicarea principiilor de Estetică literară asupra unor opere de seamă ale literaturii române și streine*. 2 ore. Seminar: *Limba și stilul literar, cu aplicații asupra autorilor noștri*. 2 ore. — Sem. II. *Aplicații asupra principiilor de Estetică literară în literatura română și literaturile streine* 1 oră. Seminar: *Exerciții asupra limbii și stilului literar românesc* 2 ore.

17. **Dialectele române transdanubiene**, lector **Teodor Capidan**. Sem. I. *Aromânii (Macedo-Românii)* 3 ore. *Cetire și interpretare de texte aromâne*. 2 ore. — Sem. II *Dialectul megleno-român* 3 ore. *Interpretare de texte megleno-române* 2 ore.

18. **Dicțiune română** (lectorat). Vacant.

D. FILOLOGIE STREINĂ

19. **Filologie romanică**, agregat. stagiar **Gheorghe Giuglea**. Sem. I. *Limba latină vulgară* 3 ore. *Istoria filologiei romănice* 2 ore. — Sem. II. *Latina vulgară* 2 ore. *Probleme generale de filologie romanică* 1 oră. Seminar: *Texte latine vulgare* 2 ore.

20. **Limba și literatura franceză**. Catedră vacantă.

21. **Lectorat francez**, lector **Gheorghe Oprescu**. Sem. I. *Introducere în studiul limbii franceze* (pentru începători) 3 ore. *Conversații cu subiecte din Istoria literaturii și culturii franceze* (cu studenții înaintați) 2 ore. — Sem. II. *Curs practic de limba franceză* (cu începătorii) 3 ore. *Lecturi și conversații asupra geografiei și istoriei Franței, cultura franceză* (cu înaintații).

22. **Limba și literatura italiană**. Catedră vacantă.

23. **Lectorat italian**. Catedră vacantă.

24. **Bizantinologie**, prof. tit. **Nicolae Bănescu**. Sem. I. *Introducere în Gramatica limbii neo-grecești, urmată de traduceri și explicări de texte*. 3 ore. Seminar: *Exerciții de interpretare, cu priviri asupra formelor medievale, comunicări și referate asupra lucrărilor științifice recente*. 2 ore. — Sem. II. *Limba greacă modernă* 1 oră. Seminar: *Interpretare de texte medievale grecești, recensia lucrărilor de specialitate nou apărute*. 1 oră.

25. **Slavistică**, prof. tit. **Iosif Popovici**. Sem. I. *Gramatica limbii vechi bulgare* 3 ore. Seminar: *Cetire și interpretare de texte vechi bulgare*. 2 ore. — Sem. II. *Gramatica limbii vechi-bulgare*. Partea II 3 ore. Seminar: *Lucrări și exerciții* 2 ore.

26. **Limba și literatura germană**. Catedra vacantă a fost suplinită, în sem. II, de dl **Gheorghe Bogdan-Duică**.

27. **Lectorat german**, lector **Dr Fr. Lang**.

28. **Limba și literatura engleză**. Catedră vacantă.

29. **Lectorat englez**, lector **Petru Grimm**. Sem. I *Introducere în studiul limbii engleze* (pentru începători) 3 ore. *Conversații cu subiecte din Istoria literaturii și culturii en-*

gleze (cu cei mai înaintați) 2 ore. — Sem. II. *Curs de limba engleză cu începători* 4 ore. *Curs de limba engleză cu înaintați* 2 ore.

30. *Limba și literatura maghiară*. Catedră vacantă.

31. *Lectorat maghiar*. Vacant.

E. ISTORIE

32. *Istorie universală*, prof. tit. Ion Ursu. Sem. I *Factorii cari pregătesc societatea medievală* 3 ore. *Cauzele războiului mondial* 1 oră. *Paleografia latină, Diplomatică și Cronologie* 1 oră. Seminar: *Documente referitoare la istoria diplomatică recentă*. 2 ore. Sem. II. *Societatea medievală și factorii cari pregătesc evoluția spre evul modern*. 3 ore. Seminar 2 ore.

33. *Istoria antică*, suplinită în Sem. I de dl V. Pârvan, prof. tit. din București. *Geografia istorică antică*. 2 ore. Seminar: *Interpretări din Lucian* 2 ore.

34. Em. Panaitescu, conferențiar. Sem. I *Istoria Grecilor* 2 ore. *Corespondența Impăratului Traian cu Plinius* 2 ore. Seminar: *Exerciții de epigrafie antică* 2 ore. — Sem. II *Istoria Grecilor: Luptele pentru libertate și imperiul atenian* 2 ore. *Probleme și teorii politice și sociale în lumea antică* 1 oră. Seminar: *Exerciții istorico-epigrafice privitoare la Dacia romană* 2 ore.

35. *Istoria veche a Românilor*, prof. tit. Alexandru Lapedatu. Sem. I. *Istoria Românilor sub Mihaiu Vodă Viteazul* 1 oră. *Istoriografia română până la Coștinești*. 2 ore. *Convorbiri din Istoria generală a Românilor* 2 ore. Seminar: *Analiza vechilor cronici moldovenești*. 2 ore. — Sem. II. *Istoria lui Ștefan cel Mare* 1 oră. *Istoriografia română în sec. XVII-lea*. 1 oră. *Convorbiri din Istoria generală a Românilor de la întemeiere până la sfârșitul sec. al XV-lea*. 1 oră. Seminar: *Analiza cronicei lui Gr. Ureche* 2 ore.

37. *Istoria nouă a Românilor*, prof. tit. Dr. Ion Lupaș. Sem. I. *Istoria Românilor de la Mihaiu Viteazul până la Constantin Brâncoveanu*. 3 ore. *Istoria Transilvaniei în epoca Reformațiunii* (cu studenții tuturor Facultăților) 2 ore. Se-

minaf: *Analiza Cronicei lui Anonymus*. 2 ore. — Sem. II. *Istoria Transilvaniei în sec. XVI. și XVII.* 2 ore. *Domnia lui Constantin V. V. Brâncoveanu* 1 oră. Seminar: *Analiza cronicei lui Anonymus*. 2 ore.

38. **Nicolae Bănescu**. Sem. I. *Istoria Bizantină (de la origini până la Heraclius)* 2 ore. — Sem. II. *Istoria bizantină de la Heraclius înainte*. 2 ore.

39. **Istoria popoarelor sud-est europene**, prof. agreg. **Silviu Dragomir**. Sem. I. *Paleografia slavo-română* 2 ore. *Istoria poporului sârbesc până la 1459*, 3 ore. Seminar 2 ore. — Sem. II. *Capitole din viața socială și de stat a Sârbilor până la 1459*. 1 oră. *Istoria Banatului* 2 ore. Seminar: *Paleografia slavo-română* 2 ore.

40. **Istoria artelor**. Catedră vacantă suplinită în sem I. de dl **Vasile Pârvan**, prof. în București. *Sculptura italiană a Renașterii* 2 ore., iar în sem. II. de dl conferențiar **Coriolan Petran**: *Critica artistică și critica istorică a operelor de artă*. 1 oră. *Introducere în istoria artelor*. 1 oră. Seminar: *Exerciții de critică artistică și istorică*. 2 ore.

41. **Etnografie și folclor**. Catedră vacantă.

III. INSTITUTE

1. **Muzeul limbei române**, adăpostit în casa proprie (Str. Elisaveta Nr. 23), și-a început activitatea, ținând o serie de ședințe săptămânale în care s'au făcut comunicări, urmate de discuțiuni, din domeniul filologiei și istoriei literare române. S'a pus baza unei biblioteci de specialitate de peste 1500 volume și s'a pus sub tipar publicația periodică „Dacoromania” și seria de studii „Biblioteca Muzeului limbei române”. Director: **Sextil Pușcariu**, secretar: **Nicolae Bănescu**, custode: **Constantin Lacea**. servitor: *Ștefan Boșca*.

2. **Institutul de Istoria Românilor**, fondat de **M. S. Regele Ferdinand I.** cu ocazia serbărilor inaugurale, sub direcția dlui **Alexandru Lapedatu** e pe cale de organizare.

3. **Institutul de antichități clasice**, organizat de dl **V. Pârvan**, prof. în București, e pe cale de organizare. Intocmirea definitivă a acestui institut e legată în parte de soarta „Muzeului ardelean”.

Facultatea de Științe.

I. DECANATUL.

Decan: **Dr. Dimitrie Călugăreanu**

Prodecan: **Dr. Alexandru Borza**

Secretar: *Teodor Buta*

Copistă: *Sofia Pap*

Pedeli: *Iosif Păpai și Ioan Moldovan*

Servitor: *Martin Gazda*

II. CATEDRE, INSTITUTE, CURSURI, PERSONAL.

a) ȘTIINȚE NATURALE

1. **Anatomie și fiziologie vegetală, cu Institutul de Botanică generală.** Titular și director **Ioan Grințescu**, profesor agregat. Sem. I. (supl. de prof. agr. **Dr. Alexandru Borza**) 5 ore curs 6 ore lucrări practice, Sem. II. 4¹/₂ ore curs 12 ore lucrări. 1 asistent: *Atașie Muntean*, 1 preparator supl. *Veturia Chevereșan*, desenator-fotograf (dela 1 Maiu, pentru ambele institute botanice): *Dr. Artur Tompa*, 1 secretară-bibliotecară (pentru ambele institute botanice): *Florica Stan*, laborant: *Ștefan Bodor*, servitor: *Carol Beredeczki*.

2. **Botanică sistematică cu Institutul de botanică sistematică, Muzeul botanic și Grădina botanică.** Titular și director **Alexandru Borza** profesor agregat. Sem. I. 5 ore curs 8 ore lucrări. Sem. II 5 ore curs 9 ore lucrări plus excursii botanice, 1 preparator de curs sem. I. *Minerva Oltean*, sem. II *Emil Pop*. 1 conservator al herbarului *Martin Péterfi*, 1 secretar-bibliotecar și desenator comun cu institutul de botanică generală, 1 primlaborant *Coloman Farkas*; 1 manipulantă: văd. *Iosif Boga*, 1 laborant *Dumitru Crișan*, 1 servitor *Ioan Szilágyi*; 1 șef de cultură al grădinii botanice *Cornel Gürtler*, 1 grădinar ajutor *Dumitru Stan*, 1 lucrător *Ioan Lup*, 4 paznici *Francisc Klettner*, *Martin Vincze*, *Ștefan Cămpian*, *Alexandru Palatka*, fochist *Ioan Butaș*.

3. **Zoologie și anatomie comparată, cu Institutul de zoologie și anatomie comparată.** Titular și director **Ioan**

Scriban, profesor titular. Sem. I 5 ore curs, 7 ore lucrări. Sem. II 3 ore curs 5 ore lucrări. 1 asistent: în sem. I *Veturia Lenčuia*, 3 preparatori-suplinitori: *Florica Oana* și *Gheorghe Chiciu* (sem. I și II), *Eugenia Florescu* (dela 1 Apr.) *Maria Hetco* (dela 1 Maiu). 1 desenator *Dr. Artur Tompa* (până la 1 Maiu), 1 portar: *Francisc Batiz*, servitori *Niculae Șanta*, *Ioan Boga*, *Ioan Klemenc*, *Mateiu Solyom*, *Maise Molnár*, *Vasile Pap*, *Adam Soltész*, *Ioan Trufa*, *Teodor Cosciuc* toți în semestrul I. *Dum. Nicolescu*, *Petru Tolan*, *Ioan Pap*, *Elisabeta Nicolescu*, și *Ladislau Babel* (grădinar), toți în sem. II.

4. Institutul de Speologie. Director **E. Racoviță**, profesor titular, subdirector **R. Jeannel**, prof. tit. în curs de organizare.

5. Biologie. Titular **R. Jeannel**, profesor tit., numit în condiții speciale. Nu a funcționat în anul școlar 1919|20.

6. Fiziologie generală, cu Institutul de fiziologie. Titular și director: **Demetriu Călugăreanu**, profesor titular. În anul școlar 1919|20, în lipsă de institut, n'a ținut cursuri.

7. Geologie și paleontologie, cu Institutul de geologie și paleontologie. Titular și director **Ioan Popescu-Voitești**, profesor titular. Sem. I. 5 ore curs, 6 ore lucrări. Sem. II. 5 ore curs, 6 ore lucrări. 1 Șef de lucrări *Dr. Sigismund Szentpéteri*, 1 asistent *Ștefan Mateescu*, 1 preparator *Virgil Pau*; 1 laborant-șef *Josif Pázsi*, 3 servitori *Petru Szováti*, *Iosif Fülöp* și *Francisc Pázsi*.

8. Mineralogie și petrografie, cu Institutul de mineralogie și petrografie. Titular și director **Victor Stanciu**, agregat stagiar. Sem. I. 2 ore curs, 3 ore lucrări practice. Sem. II. 3 ore curs, 5 ore lucrări. 2 asistenți *Andrei Lengyel*, *Andrei Garay* (sem. I.) și în sem. II. *Victor Lațiu*.

În semestrul I. a mai făcut profesorul **Dr. Gheorghe M. Murgoci**, detașat dela Școala de poduri și șosele din București, 5 ore curs și 9 ore lucrări de mineralogie, petrografie și agrogeologie.

b) FIZICO-CHIMICE

9. Chimie generală cu Laborator de chimie generală. Titular: director al laboratorului de chimie generală și totodată al întregului Institut de chimie **Adrian Ostrogovich**, profesor

titular. Sem. I. 5 ore curs. Sem. II. 5 ore curs. 1 asistent *Elena Stoescu*, 1 preparator *Solomon Heroviei*; 1 laborant în sem. I. *Alexiu Pál*, 1 servitoare *Ileană Stupariu*, 1 mecanic *Otto Klein*, 1 focar *Ioan Jucan*.

10. **Chimie anorganică și analitică cu Laboratorul de chimie anorganică și analitică.** Titular și director **Gheorghe Spacu**, profesor agregat. Sem. I. 5 ore curs. Sem. II. 5 ore curs 16 ore lucrări. 1 asistent *Bibiana Nyes*, 1 prep. **Victor Georgescu**; 2 servitori: *Alexandru Vișh* și *Ilona Bükösi*.

11. **Chimie organică, cu Laboratorul de chimie organică.** Titular și director al laboratorului **Dan Rădulescu**, profesor agregat. Sem. I. 6 ore curs (împreună cu prof. Dr. A. Ostrogovich). Semestrul II. 6 ore curs, 16 ore lucrări. 1 asistent: *Mircea Ionescu*; 1 laborant *Gyurka Ștefan*, 1 servitor *Balint Ștefan*.

12. **Chimie fizică cu Laborator de chimie fizică.** Catedră vacantă, suplinită în sem. I. și II. de prof. agr. **Dan Rădulescu**. Sem. I. $4\frac{1}{2}$ ore. Sem. II. $4\frac{1}{2}$ ore curs, 24 ore lucrări. 1 asistent *I. Tănăsescu*, 1 preparator *Normand Kauner*.

13. **Chimie tehnologică.** Catedră vacantă.

14. **Fizică generală experimentală cu Institut.** Titular și director **Gheorghe Dima**, profesor agregat. Sem. I. 5 ore curs 4 ore lucrări. Sem. II. 5 ore curs 4 ore lucrări. 1 asistent. Sem. I. *N. Nicolae*; 2 preparatori Sem. I. *P. Feneșan* (sem. II. asistent) *Aurora Lăpușteanu* și *V. Marian*.

15. **Fizică teoretică și tehnologică cu Institut.** Titular și director **Augustin Maior**, profesor titular. Sem. I. (supl. prin prof. **G. Dima**) 2 ore curs. Sem. II 2 ore curs.

16. **Conferință de fizică tehnologică, atașată la catedra de fizică teoretică și tehnologică.** *C. Stănescu* conferențiar stagiar a făcut în sem. I 9 ore lucrări, sem. II 7 ore lucrări

c MATEMATICE

17. **Analiza matematică cu Seminarul de matematici.** Titular și director al seminarului **Gheorghe Bratu**, profesor agregat. Sem. I și II câte 3 ore curs 1 oră seminar. O parte a cursului suplinită în sem. II de prof. agr. **A. Angelescu**, în 2 ore curs 1 oră seminar.

18. **Mecanica rațională.** Catedră ocupată prin detașare de **Dimitrie Pompeiu**, prof. titular al Universității din București. Suplinit prin **Alexandru Petrescu**, sem. I. 4 ore curs 2 ore seminar, sem. II 4 ore curs 2 ore seminar.

19. **Teoria funcțiilor.** Titular și director al seminarului de geometrie **Aurel Angelescu**, profesor agregat. Sem. I 4 ore curs, 2 ore seminar (trigonometrie și geometrie) Sem. II 3 ore curs 2 ore seminar (cinematică și geometrie). 1 asistent *Nicolae Niculescu*.

20. **Geometrie descriptivă.** Titular al conferinței: **Gheorghe Nichifor**, conferențiar, suplinit prin **Nicolae Abramescu**, conferențiar. Sem. I 4 ore curs, 2 ore seminar. Sem. II 4 ore curs 2 ore seminar.

21. Conferință de **Algebră.** Titular **Nicolae Abramescu**, conferențiar. Sem. I și II câte 4 ore curs 2 ore seminar.

D GEOGRAFIA

22. **Geografia generală** cu Institutul și Muzeul de Geografie. Titular și director, **Gheorghe Vălsan**, profesor titular. Sem. I—II, curs 3 ore, seminar 2 ore săptămânal.

23. **Geografie fizică și descriptivă.** Prof. agregat **V. Meruțiu**. Sem. I—II, 3 ore curs, 1 oră seminar.

Cursuri populare ținute de profesorii Universității

1. G. Giuglea: *Populația Basarabiei sub stăpânirea rusească.*
2. I. Lupaș: *Vechimea elementului românesc în Transilvania.*
3. V. Ghidionescu: *Cercetășia la Români.*
4. Fl. Ștefănescu-Goangă: *Cultura națională.*
5. I. Popescu-Voitești: *Energiiile naturale ale României.*
6. T. Capidan: *Insemnătatea economică a Macedo-Românilor.*
7. G. Bogdan-Duică: *Problemele fundamentale ale culturii românești.*
8. G. Bogdan-Duică: *Problemele fundamentale ale culturii românești.*
9. Marin Ștefănescu: *Filosofta Românească.*
10. G. Oprescu: *Arta țărănească.*
11. G. Vălsan: *Rolul Carpaților în România actuală.*
12. Al. Borzea: *Frumusețile florei ardelen.*
13. V. Stănciu: *Bogațiile miniere ale Munților Apuseni.*

Biblioteca Universității

Personalul științific: Director **Dr. Farkas Gyalui**; ofițeri: *Antoniu Valentin*, *Dr. Nicolae Ferenczi*, *Ștefan Monoky*, *Ana Lendvay*, *Dr. Andrei Puskás* (până la 31 VIII 20) *Dr. Victor Cherestesiu*, (dețasat la Arhive), *Ludvic Kelemen*.

Personalul administrativ: Dactilografă *Olga Szabó*, ofițeri de manipulare cu diurne *Bela Karl*, *Ion Iuliu Andrássofszky*, *Ignatie Balogh*, *Arpad Herepey* (până la 11 IX 20), *Ludovic Izsó* (până la 1 I. 20), *Alexandru Tavaszy* (până la 31 VIII 20), *Iolanta Fodor* (până la 31 VIII 20), *Margareta Szolnay*, *Elisaveta Vranney* (până la 1. V, 20), dactilografă cu diurnă *Viorica Boga* (până la 31. VIII, 20), practicanți *Gizela Méder*, *Ferdinand Winis* (până la 19 VIII 20), *Irma Puskás* (până la 4 X 19), *Maria Nagy* (până la 31 VIII 20), detașată *Piroska Bányay*.

Legător de cărți *Antoniu Rohonyi*, mehanic *Arpad Cserey*, portar *Andrei Maior*, garderobier *Ion Kovács* (până la 31 VII 20), laboranți *Ștefan Balázs*, *Teodor Hobala*, *Ion András* (până la 31 VIII 20), servitori *Iosif Horváth* (până la 31 V 20), *Iosif Nagy*, *Gheorghe Bázsa*, *Ion Némethi* (până la 31 V 20), *Silvestru Iózsef* (până la 31 VII 20), *Adam Salamon*, *Gheorghe Miklosi*, *Nicolae Tálás* (7 VIII 19), *Gheorghe Kovács* (până la 31 I 20), *Iosif Székely*.

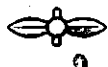
Lista donanțiilor pentru fondul Căminurilor studențești din Cluj.

Daniil Ilariu Manastireanu Cluj 100 cor., Precup Gavril dir. învățăm. Cluj 1000 cor., Sextil Pușcariu Rector univ. Cluj 100 c., Gh. Vâlsan prof. 100 cor., Dr. Somlyó 2000 cor., Dr. Stein 1000 cor., Dr. Mețianu 1000 cor., Moldovan și Frenkl Cluj-30000 cor., Marmoroș Blank Cluj 20000 cor., I. Corbu Bistrița 1000 cor., Ionescu Grigorie 500 Lei, Dr. Pompei Mița colectă dela magis. și funcț. Curții de Apel 1000 cor., Dr. Iosif Popovici colectă 330 cor., Ion Cadar stud. 1500 cor., Societatea femeilor ortodoxe Sibiiu 3000 Lei, Buzea Octavian stud. colectă 160 cor.,

Resortul de Agricultură și Com. 975 cor., Dr. I. Malaiu Cluj 100 cor., Străvoiu Sabin stud. colectă 760 cor., Dna Viora Ciordaș 500 cor., Dimitre Rebreanu Bistrița 100 cor., Abagier Octavian stud. colectă 15 Lei, 380 cor., Muntean Ionel stud. col. 900 cor., Vonica Ion sud. colectă 400 cor., Jucu Nicolae stud. colectă 100 cor., Pau Virgil stud. colectă 319 cor., Magda Alex stud. colectă 10 cor., Stefania Gomboș stud. colectă 80 cor., Drăgulescu Iosif stud. colectă 60 cor., Maria Moldovan stud. colectă 155 cor., St. Ghimbașan în loc de cunună pe mormântul soției sale C. Ghimbașan prin Dl. Borza 1000 cor., comuna Variaș colectă 200 cor., Bădăluță Radu stud. colectă 10 lei, 50 cor., Pop Ioan stud. colectă 810, comuna Satchinez colectă 189 cor., Primăria Ruja colectă 72·25 cor., Primăria Apăsdorf colectă 50 cor., Comuna Iacobenii colectă 70 cor., Comuna Proștea colectă 185·80 cor., Comuna Agnita colectă 485 cor., Primăria Secianu colectă 10 cor., Primăria Sântpetru-mic colectă 23·30 Reuniunea fem. rom. Sibiu, venitul seratei din 13 I 920. 8000 cor., Primăria Vinga 557 cor., Stat cassa Sighișoara 2897 cor., Catana Iosif stud. colectă 137 cor., Ioan Bengardeanu și Groza colectă 902 cor., Primpretura Ciocana colectă 274 cor., Primpretură Ciocana colectă 150 cor., Primăria Gătalia colectă 592 cor., Oficiul parohial gr.-cat. Hidiș colectă 12 cor., Primăria Denta 379 cor., Dr. Emil Colbassi Cluj 100 cor., Comuna Fofeldea 100 cor., Secret. cercual Ghijașa-de-sus 243 cor., Comuna Gaiul mic (Detta) colectă 20 cor., Comuna Apatita (Detta) colectă 30 cor., Comuna Stamura germană (Detta) colectă 20 cor., Comuna Párdány colectă 57 cor., Comuna Periamoș colectă 120 cor., Comuna Borgoprund colectă 160 cor., Comuna Recaș (Jud. Timiș) colectă 8 cor., Pretura plasei Timișoara 240 cor., Primpretura plasei Sighișoara (Târn. Mare) 1000 cor., Primpretura plasei Sighișoara (Târn. Mare) 692·70 cor., Secret cerc. Topolovățul mare (Jud. Timiș) 331·30 cor., Direcțiunea Financiară Arad 30000 cor., Primăria comunei Teș 68 cor., Primăria comunei Banlac 114 cor., Primăria comunei Sântpetru Mare 255 cor., Primăria comunei Turda 262·80 cor., Primăria comunei Deta 170 cor., Primăria comunei Răvăsel 28·40 Primăria comunei Mănăștur Vinga 50 cor., Prefectul Jud. Hune-

doara 2000 cor., Prefectul Jud. Arad și orașului Arad 200·000 cor., Prefectul și subprefectura Jud. Cenad (Nădlac) 71040 cor., Dimitre Rebreanu Bistrița 2013 cor., Antistia comunală Tășnad 131 cor., Prefectura Jud. Hunedoara (Deva) colectă 206 cor., Comuna Cesoc (Periamoș) 501 cor., Comuna Cesoc (Periamoș) 100 cor., Comuna Coveș (Bărghiș) Târnava-Mare 195 cor., Comuna Bărghiș (Bârhiș) Târnava-Mare 828 cor., Perceptoratul orașului Sighișoara 46 cor., Secretariatul cercual Ofenbaia 58 cor., Primpretura Sânnicolaul-mare 600 cor., Primpretura Sânnicolaul-mare 577.60 cor., Dr. Enea Nicola Palotai Ilva 100 cor., Comuna Rofbav 81 cor., Petre Bojin stud. colectă 230 cor., Șomcuta mare comuna colectă 100 cor., Deva comuna colectă 717 cor., Oarba comuna colectă 45 cor., Bistrița comuna colectă 50 cor., Șemlacul Mare comuna colectă 10 cor., Ocalișul mare comuna colecta 135 cor., Târgul-Murăș comuna colectă 3736 cor., Botfalu comuna colectă 912·50 cor., Baia-mare comuna colectă 289 cor., Comuna Zălau colectă 124 cor., Comuna Deta colectă 33·60 cor., Comuna Feld oara colectă 50 cor., Com. Timișoara col. 150000 cor., Com Almaș-săliște col. 20 cor., Com. Moardăs col. 260·74 c., Com. Rebrișoara col. 280 cor., Insoțirea de credit din „Loman“ 528 cor., Ioan Baciui preot Noșlac 51 cor., Liceul „M. Eminescu“ Satu-mare colectă 420 cor., Primpretura Mediaș 23 cor., Antistia comunală Clopodia 216 cor., Comuna Bogara 50 cor., T. Bindea preot gr.-cat. Sântioana (B-Năsăud) 118·74 cor., Oficiul de Dare Șeini 32 cor., Comună Șeica mare (jud. Târnava-mare) 218 cor., Comuna Calvaser (jud. Târnava-mare) 130 cor., Grig. Farakas, comisar suprem de finanțe, Năsăud 1523 cor., Comunele plasei Turda 884·40 cor., Direcțiunea Liceului din Deva 178·46 cor., Direcțiunea Liceului Dragoș Vodă 2350 cor., Direcțiunea Liceului Simion Bărnuțiu 500 cor., Direcțiunea băncii Arieșana Turda 1000 cor., Direcțiunea băncii Bihoreana (Oradea-mare), 1000 cor., Direcțiunea băncii Geogeană 500 cor., Direcțiunea liceului de fete Arad 90 cor., Direcțiunea liceului din Gherla colectă 465 cor., Direcțiunea școlii reale, Arad colectă 88·70 cor., Direcțiunea școlii reale Reșița colectă 220 cor., Direcțiunea liceului de băieți Brașov colectă 265 cor., Lu-

dovic Luca preot Alba-Iulia 50 cor., Direcțiunea băncii Oravițiana colectă 500 cor., Direcțiunea băncii Doina și adv. A. Nicola 1050 cor., Dobânda banilor depuși la banca „Albina“ 4 Lei 10 bani. 636;70 cor., Direcțiunea liceului de fete Brașov colectă 119 cor., Primpretura plăsei Cincul-mare colectă 705;95 cor., Direcțiunea liceului de băieți Orăție colectă 3500 cor., Comuna Șeica-mare (jud. Târnava-mare) colectă 500 cor., Direcțiunea financiară Sfr. Gheorghe colectă 1319 cor., Pretura Sântmiclăușul-mare colectă 307 cor., Protopretorul cerc. Iara inferioară (T. Arieș) colectă 44 cor., Pretura plasei Salonta 2163 cor., Subprefectura Turda 535 cor., Pretura plasei Beliu (jud. Bihor) colectă 100 cor., Primăria comunei Acăș colectă 313;90 cor., Primpretura plăsei Ciefa colectă 300 cor., Pretura plăsei Modoș colectă 344 cor., Primăria comunei Supurul de sus (Salaj) 20 cor., Banca Albina, Sibiu 5000 cor., Dr. Gh. Vilt, revizor școlar Cluj și soția 1000 cor., N. N. 10 cor., Prefectura jud. Alba Inferioară 3819;50 cor., Banca „Mercur“ Năsăud colectă 550 cor., Direcțiunea financiară Sibiu colectă 3480 cor., Banca „Drăganul“ Beiuș colectă 590 cor., Liceul »Radu Negru“ Făgăraș colectă 1360 cor., Banca „Progresul“ Ilia-mureșană colectă 170 cor., Liceul din Ibașfalău 1150 cor., Liceul de fete Timișoara colectă 650 cor., G. Petruca (dela o petrecere) colectă 2000 cor., Liceul de băieți din Caransebeș colectă 140 cor., Primpretorul plăsei Săcele (Satulung) colectă 1396;50 cor., Primpretorul plăsei Tâsnad (Sălaj) 268. cor., G. Precup dir. învăț. colectă 2030 cor., Banca Românească 10,000 Lei, Dr. Leon Scridon, subprefect Bistrița 150 Lei; Prefectul Județului Alba-Inf. (Aiud) 214 Lei; Primăria comunei Ighisdorful-rom. 9 Lei; Primpretor Oradea-mare 151;50 Lei; Primpretorul plăsei Săcele colectă 20 Lei; Dr. I. Mălai adv. 410 Lei; Actorii teatrali 1575 cor., Banca Bihoreana donație 10,000 cor. Suma totală: 14484;60 Lei și 609261;84 cor. *N.*

dicină a scos revista lunară „Clujul medical“, al cărei prim număr a apărut cu ocazia serbătorilor înaugurale, iar Muzeul limbii române a pus sub tipar revista „Daco-România“.

Pentru adăpostirea unora dintre clinicele și institutelor existente, strămtorate în clădiri neîncăpătoare și pentru institutelor nou create, s'a întocmit un plan mare de reclădire, însărcinându-se cu facerea schițelor, după indicațiile profesorilor, dl arhitect Căsar Popovici, care va face în vederea aceasta studii speciale în streinătate. Consiliul Dirigent, apreciind năzuințele noastre de a ridica Universitatea din Cluj la rangul unei instituțiuni culturale de mână întâia, a votat suma de 50.000.000 lei, iar dl P. P. Negulescu, actualul ministru al Instrucțiunii publice, cu o înțelegere desăvârșită pentru importanța Universității noastre în noul Stat român, a introdus chiar în budgetul acestui an o sumă din care se vor putea începe lucrările cele mai urgente, rămânând ca restul până la 50 de milioane să fie repartizat pe mai mulți ani.

Senatul universitar, prin rectorul lui, a compus în privința planului de reclădire un Memoriu, pe care l-a tipărit și l-a distribuit parlamentarilor.

Alcătuirea internă a Universității noastre este, în urma unui decret al Consiliului Dirigent, nedesființat încă de Ministerul din București, cea moștenită dela înaintașii noștri, rămânând ca ea să se modifice deodată cu reforma învățământului superior în România întregită. Din deosebirea ce există între organizația Universităților din vechiul Regat — în cea mai mare parte alcătuite după tipul francez — și a Universității noastre — care, ca și cea din Cernăuți, are tipul german — au rezultat multe neajunsuri.

Am căutat însă să trecem peste aceste neajunsuri, care sânt inerente vremii în care trăim, printr'o interpretare înțelepțească a regulamentelor și printr'o apropiere de forma din vechiul Regat, în toate punctele care, ni s'au părut mai bune, făcând chiar o cerere în scris în privința aceasta actualului ministru.

Dar în tendința noastră de unificare — și unde poate fi ea mai sinceră decât la înșiși apostolii sufletului românesc, unul singur pe toată întinderea țării noastre — ne-am dat seama